

του πρωτοπρ. Εμμανουήλ Συρίγου

Με βαθιά συγκίνηση και θρησκευτική κατάνυξη συγκεντρωθήκαμε απόψε, Σεβασμιώτατε, εδώ, στο Ναό του Πολιούχου μας, προκειμένου, με προεξάρχοντα εσάς, να ψάλουμε όλοι μαζί «εν ενί στόματι και μια καρδιά» τους Χαιρετισμούς στον Τίμιο και Ζωοποιό Σταυρό. Και ριγά η καρδιά μας και σείεται κυριολεκτικά το «είναι» μας καθώς τα μάτια μας αντικρίζουν το «ξύλον του Σταυρού», το «ζωοποιόν ξύλον» που πορφυρώθηκε απ' του Χριστού το τίμιο αίμα, που έτρεξε για να ξεπλύνει την αμαρτωλότητά μας και να διώξει το άγχος της ενοχής.

Κάτω, λοιπόν, απ' το Σταυρό του Χριστού συγκεντρώθηκε και σήμερα με επιθυμία του Επισκόπου μας για τρίτη συνεχή χρονιά η τοπική μας Εκκλησία και γονατιστή προσεύχεται και παρακαλεί για του καθενός τις αγωνίες και τα βάσανα, τους φόβους και τις αμαρτίες.

Ναι ! Εδώ, σήμερα κάτω απ' το Σταυρό του Χριστού δίνεται η ευκαιρία σ' όλους μας ν' αφήσουμε ελεύθερη την ψυχή μας να συναισθανθεί την αμαρτωλότητά της και να ψιθυρίσει το «ήμαρτον» και «ελέησόν με».

Όχι ! όχι ! Ας μη ντραπούμε και ας μη δειλιάσουμε, αδελφοί, να προφέρουμε τις λέξεις αυτές. Γιατί, ας το συνειδητοποιήσουμε : Ο Χριστός στη γη δεν ήρθε για να Τον υπηρετήσουμε, ούτε για να Του προσφέρουμε δώρα. Δεν ήρθε ούτε για το χρυσό, ούτε για το λιβάνι, ούτε για τη σμύρνα που στη Γέννησή Του οι μάγοι πρόσφεραν. Μα για να γλυκάνει τον πόνο μας ήρθε, για να διώξει τις φοβίες μας, για να μας σώσει και να μας λυτρώσει ήρθε. Γιατί δεν άντεχε άλλο να μας βλέπει να υποφέρουμε.

Δυο χιλιάδες χρόνια τώρα ο Σταυρός του Χριστού εξακολουθεί να είναι το ιερό σύμβολο της σωτηρίας μας. Αν και μέσα στους είκοσι αυτούς αιώνες που διάβηκαν, η ανθρωπότητα άλλαξε επανειλημμένα όψη, ο Σταυρός έμεινε αμετάβλητος ! Έγιναν πόλεμοι που συσώρευσαν ερείπια και συντρίμια. Κι όμως ο Σταυρός έμεινε όρθιος ! Έγιναν σεισμοί, καταποντισμοί, πυρκαγιές που ισοπέδωσαν χώρες και κατάκαψαν εκτάσεις. Και πάλι ο Σταυρός παρέμεινε μέσα στις φλόγες η μοναδική πηγή δροσιάς, μέσα στο χαλασμό, το ευλογημένο καταφύγιο σωτηρίας.

Μα και σήμερα, μέσα στο θολωμένο ορίζοντα του κόσμου μας και πάλι ο Σταυρός ακτινοβολεί διαλύοντας τα πνευματικά σκοτάδια. Απ' αυτόν εμείς οι πιστοί αντλούμε θάρρος για τη ζωή, υπομονή για τις καθημερινές θλίψεις, ελπίδα στους κινδύνους, παρηγοριά για τις πίκρες της ζωής. Γιατί όλη μας η ζωή, αδελφοί, - και ποιος δεν το ξέρει; - είναι ένας δρόμος ανηφορικός που τον βαδίζουμε φορτωμένοι ο καθένας με το δικό του σταυρό. Και λυγίζουν πολλές φορές οι ώμοι κάτω απ' το βάρος του σταυρού. Φτώχεια και στέρηση και ταλαιπωρία ατομική και οικογενειακή. Εγκατάλειψη, περιφρόνηση και διωγμός από ανθρώπους δικούς μας, συγγενείς μας. Ασθένειες οδυνηρές και ανιάτες που κατατρώνουν το σώμα μας. Θάνατοι προσώπων αγαπημένων που πάνω τους στηρίξαμε ελπίδες και προσδοκίες. Απρόβλεπτες δοκιμασίες στο έργο μας, στη δουλειά μας, που

κλονίζουν το θάρρος μας. Αδικίες, κατατρεγμοί και παραγνωρίσεις που τραυματίζουν και ψαλιδίζουν τα φτερά μας. Πειρασμοί, που υψώνουν κύματα συγκλονιστικά μέσα μας. Δάκρυα, στεναγμοί και κλονισμοί. Όλα αυτά και άλλα, κι άλλα πολλά, είναι οι σταυροί που καλούμαστε καθημερινά να σηκώνουμε, αγαπητοί.

Όμως, ας το καταλάβουμε. Ο προσωπικός σταυρός - δηλαδή ο σταυρός σου και ο σταυρός μου - όσο βαρύς και αν φαίνεται, δεν ξεπερνά ποτέ τις δυνάμεις μας. Μας το διαβεβαιώνει άλλωστε αυτό και ο Απόστολος Παύλος γράφοντας στους Κορινθίους τα εξής: «ουκ εάσει υμάς πειρασθήναι υπέρ ο δύνασθε». (Α` Κορ. 1, 13) δηλαδή: Δεν θα αφήσει ο Θεός, αδελφοί, να δοκιμαστείτε περισσότερο απ' ό,τι αντέχετε.

Στο δρόμο, λοιπόν, προς το δικό μας Γολγοθά δε μας αφήνει ο Χριστός ποτέ μόνους. Ποτέ ! Έρχεται κοντά μας. Προχωρά μαζί μας και σηκώνει Εκείνος το μεγαλύτερο μέρος του σταυρού μας. Είναι δίπλα μας για να μας αγκαλιάσει και την ώρα της πτώσης, και την ώρα της ανθρώπινης απογοήτευσης, και την ώρα του πόνου και της αναζήτησης. Μας συμπαραστέκεται ο Χριστός, όποιοι κι αν είμαστε, όπως κι αν είμαστε !

Ένας ύμνος της εκκλησίας μας που αυτές τις μέρες ψάλλουμε, λέει χαρακτηριστικά τούτα τα λόγια: «...Τον Σταυρόν Χριστού θεώμενοι, φόβω και πίστει, αδελφοί, προσελθόντες προσκυνήσωμεν...». Όταν βλέπω -λέει- εκεί πάνω στο Σταυρό, να κρέμεται το πανάγιο σώμα Σου και τις παλάμες των χεριών Σου καρφωμένες, συγκινείται και συγκλονίζεται η καρδιά μου. Και αυθόρμητα πέφτω και Σε προσκυνώ. Πέφτω και Σε προσκυνώ, όχι επειδή βλέπω το Σταυρό Σου, όχι μόνο γιατί αισθάνομαι λύπη για το φρικτό Σου μαρτύριο, αλλά γιατί συναισθάνομαι ότι εκεί επάνω στο Σταυρό έπρεπε να βρίσκομαι εγώ. Αυτή η θέση είναι δική μου και όχι δική Σου. Εγώ είμαι που έφταιξα και Συ τιμωρείσαι. Εγώ είμαι εγκληματίας και Συ πληρώνεις τα εγκλήματά μου. Εσύ είσαι ο άγιος και εγώ ο αμαρτωλός. Είσαι ο αθώος και εγώ ο ένοχος.

Τέτοιες σκέψεις έκανε ο υμνογράφος καθώς συνέθετε τον ύμνο που προαναφέραμε. Γιατί ο Σταυρός του Χριστού κάθε φορά θα υπενθυμίζει σ' εμάς τους ανθρώπους κάτι πολύ μεγάλο, δυνατό και σωτήριο: Ποιο; Θα τονίζει τη συγγνώμη που χάρισε ο ουρανός στη γη και επιπλέον θα παρουσιάζει την αγάπη του Θεού που παίρνει τον κάθε μετανοημένο αμαρτωλό άνθρωπο και τον ανεβάζει ψηλά, πολύ ψηλά, εκεί δίπλα στο θρόνο του Θεού.

Αυτό μας υπενθυμίζει και σήμερα η Εκκλησία μας, καθώς την περίοδο αυτή της νηστείας προβάλλει το Σταυρό του Χριστού μέσα στα άνθη. Για να Τον προσέξουμε εμείς οι Χριστιανοί και να χαρεί η ψυχή μας. Και τα λουλούδια άραγε τι συμβολίζουν, ίσως κάποιος ρωτήσει. Συμβολίζουν τα τόσα καλά και ωφέλιμα και σωτήρια που προήλθαν απ' το Σταυρό του Χριστού και τα οποία δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε, ούτε και να τα συνηθίζουμε. Αλλά τι; Πάντα να τα αισθανόμαστε μέσα μας βαθιά. Διαφορετικά κάθε χρόνο, τέτοια μέρα, θα βλέπουμε το Σταυρό σαν ένα ωραίο θέαμα και θα παίρνουμε τα λουλούδια της Κυριακής της

Σταυροπροσκυνήσεως σαν μια καλή συνήθεια.

Μεγάλη πράγματι η δύναμη του Σταυρού, αδελφοί! Γιατί αλήθεια, πέστε μου, ποιος στράφηκε στο Σταυρό και δε σώθηκε; Ποιος αγάπησε τον Εσταυρωμένο και δεν αισθάνθηκε μέσα του να γεννιώνται και να πάλλουν καινούργιοι κόσμοι; Ποια ψυχή κουρασμένη, ταλαιπωρημένη εστήριξε το μέτωπό της στο Σταυρό και δεν δοκίμασε ρίγη δύναμης και ελπίδας; Ποιος στους αγώνες του, στις κακοτοπιές της ζωής, στις προκλήσεις του κακού, κατέφυγε στον Σταυρωμένο Χριστό και δεν άναψε μέσα του καμίνι θείας αγάπης; Ποιος οικογενειάρχης στην ώρα της σκληρής δοκιμασίας προσέτρεξε στο Σταυρό και έμεινε χωρίς παρηγοριά και τόνωση και θάρρος;

Αλήθεια, στο πέρασμα τόσων αιώνων, πόσες ψυχές δεν ανακούφισε ο Σταυρός του Χριστού, πόσες καρδιές δε στήριξε, πόσες θελήσεις αδύνατες δε χαλύβδωσε, πόσα δράματα δεν απεσόβησε, πόσα θαύματα δεν επετέλεσε !

Αδελφοί μου,

Τούτη την ώρα την ιερή, ελάτε, ας ξεχάσουμε για λίγο τις μέριμνες τις βιοτικές, τις καθημερινές. Ας κλείσουμε για λίγο τα μάτια και με τη σκέψη μας ας φέρουμε μπροστά μας την εικόνα του Χριστού που κρέμεται στο Σταυρό. Ας αφήσουμε την καρδιά μας να αισθανθεί πνευματικές εμπειρίες πρωτόγνωρες, μοναδικές και όλοι μαζί ψιθυριστά, εξομολογητικά, ας Του πούμε:

«Εσταυρωμένε Κύριε,

Είσαι πάντα ανάμεσά μας, αλλά χωρίς οι περισσότεροι να σε βλέπουμε ! Εσένα έχουμε ανάγκη, εσένα και κανέναν άλλο. Μονάχα Σύ μας αγαπάς με τόση αγάπη που εμείς δεν έχουμε.

Όλοι έχουμε την ανάγκη Σου, κι αυτοί ακόμη που δεν τη νιώθουν. Πολύ περισσότερο αυτοί που δεν τη νιώθουν. Ο πεινασμένος θαρρεί πως ζητά ψωμί και ζητά Εσένα. Ο άρρωστος υποθέτει ότι του λείπει η υγεία κι αυτό που του λείπει είσαι Σου. Όποιος γυρεύει την ωραιότητα σ' αυτόν τον κόσμο, γυρεύει άθελά του Εσένα που είσαι η μοναδική και τέλεια ομορφιά. Όποιος ψάχνει για την αλήθεια, ψάχνει, χωρίς να το καταλαβαίνει για Σένα που είσαι η μόνη αλήθεια που αξίζει να μάθει κανείς. Κι όποιος απλώνει το χέρι του με αγωνία προς την ειρήνη, τ' απλώνει προς Εσένα που είσαι η μόνη ειρήνη, στην οποία μπορούν να βρουν ανάπαυση οι καρδιές. Όλοι σε φωνάζουμε, όλοι, χωρίς να το ξέρουμε τις περισσότερες φορές.

Έχουμε ανάγκη της ματιάς Σου που μονάχα μια ακτίνα της μπορεί να αναστατώσει και να σώσει τις ψυχές μας.

Έχουμε ανάγκη της φωνής σου που μια μονάχα λέξη της μπορεί να μας βγάλει απ' το λάκκο της πτώσης μας.

Αν ήσουν ένας Θεός ζηλότυπος κι αμείλικτος, ένας Θεός που μισεί και εκδικείται, ένας Θεός που δεν ξέρει την αγάπη, αλλά μόνο τη δικαιοσύνη, δεν θα μας άκουγες ποτέ. Γιατί, όσο κακό μπορούσαν να σου κάνουν οι άνθρωποι, Σου το κάναμε ήδη. Εκατομμύρια Ιούδες ανάμεσά μας σε φίλησαν, αφού πρώτα σε πρόδωσαν. Λεγεώνες

φαρισαίων από τότε μέχρι σήμερα σε βλασφημούμε με την υποκρισία μας. Ένας απέραντος όχλος μέσα στους αιώνες ζητά διαρκώς το θάνατό Σου. Και Πιλάτοι, αναρίθμητοι Πιλάτοι σε παραδίδουν στο θάνατο αφού αναγνωρίσουν την αθωότητά Σου.

Αλλά όπως την πρώτη φορά, έτσι κι όλες τις φορές Εσύ συγχωρείς. Εσύ που έζησες ανάμεσά μας, ξέρεις πόσο βαθιά είμαστε βουτηγμένοι στη λάσπη των παθών μας. Σε απωθήσαμε γιατί ήσουν πολύ αγνός για μας. Σε καταδικάσαμε να πεθάνεις, γιατί ήσουν η καταδίκη της αμαρτωλής ζωής μας. Όλες οι γενιές - δυστυχώς - όλες οι γενιές είναι απαράλλαχτες με τη γενιά που σε σταύρωσε...»

Αλλά εμείς που λέμε πως Σε πιστεύουμε και που τούτη την ώρα συγκεντρωμένοι εδώ Σε ζητάμε, θα Σε περιμένουμε κάθε μέρα Κύριε, παρά την αναξιότητα και τις αδυναμίες μας. Ναι ! Είμαστε ταλαίπωροι οδοιπόροι, που η αμφιβολία πολλές φορές μας θολώνει τη σκέψη. Η ολιγοπιστία μας τρικυμίζει την καρδιά. Η ανθρώπινη αδυναμία μας σαλεύει τη θέληση. Και τα σκοτάδια της ζωής, Κύριε, κατεβαίνουν ολοένα πυκνότερα. Έλα λοιπόν, Εσταυρωμένε Κύριε, κοντά μας. Μείνε δίπλα στη σβησμένη γωνιά της καρδιάς μας κι άναψε την πίστη, την ελπίδα, τη γαλήνη, τη χαρά. Ναι, Κύριε, έλα! Έλα και «μείνον μεθ' ημών ότι προς εσπέραν εστίν και κέκλικεν η ημέρα» .